

En Karlsson med intresse för något uttänkt

Konceptkonst. "I princip är allt konst som görs med konstnärliga ambitioner", hävdar Stefan Karlsson.

Av Karin Bojs
08-738 20 92

"Konceptkonst, det är sånt som får en att känna sig så hopplöst dum och gammaldags", sade en vän till mig, och en annan vän fräste aggressivt: "När jag hör ordet koncept, osäkrar jag min revolver".

För att ta reda på mer om vad koncept egentligen är begav jag mig på intervju till Stefan Karlsson, 40 år och en av den svenska konceptkonstens mest konsekventa företrädare.

ORDET KONCEPT betyder enligt Nationalencyklopedin "en idé" eller "något uttänkt", och förekommer framför allt inom förvaltningsrätt och företagsekonomi. Och Stefan Karlsson är i sanning en mycket uttänkt person, med intresse för båda dessa discipliner.

Han föreslår att jag ska börja intervjun med att läsa en uppsats som han skrev när han gick i fjärde klass i Göteborgsförorten Biskopsgården.

Det är en märklig och brådmogen uppsats. Den handlar om en pojke som är modigast av alla i hela världen; han vågar hoppa rakt ut från ett berg som är 4 232 meter högt. En pojke med ett särskilt uppdrag i livet.

Den där känslan av utvaldhet, berättar han, spåddes på

av hans mamma och hans mormor.

– Min mormor var kristen, och det där fick nästan religiösa proportioner. Jag skulle vara någon sorts mellanting mellan Jesus och Picasso.

GENAST EFTER nian började han på en reklambyrå, där han arbetade som tecknare i flera år. 25 år gammal åkte han ut i Europa med en packe målningar i en portfölj och uppvaktade frenetiskt gallerier i

The Managers Problem Solver, 1990.

FOTO: KARI JANZEN

Milano, Basel och Paris. Och sedan till New York. Efter ett år där drog Stefan Karlsson till Berlin, till ett ockuperat hus i stadsdelen Kreuzberg. Där rådde ett eldorado av kreativitet och alternativa livsstilar. Polisen gjorde razzior med jämna mellanrum. Huvudfienderna var tidningskoncernen Springer och dataföretaget IBM.

Det var då Stefan Karlsson kom på Paperpool International Corporation.

Tanken var att göra en parodi på fienden. Några rum i Kreuzberghuset inreddes i bästa business-stil med affärstidningar och polerade möbler. På väggen hängde ett porträtt på Paperpools "president" Laurence Remington. Uppkladda i blåa uniformer och med gravallvarliga miner tog Stefan Karlsson och hans två vänner emot besökarna, som fick fylla i formulär, andas in syrgas och orientera sig längs ett snöre i en sal som var fylld av hopskrynklat papper.

I SLUTET AV 1980-talet, när konstboomen stod i zenit, gjorde han succé med Paperpool inom Sveriges etablerade konstvärld. Han sålde en hel del Paperpoolprodukter, inte minst till det näringsliv som skulle häcklas med konceptet.

1992 ställde han i Botkyrka kommunhus ut några av tjänstemännens privata tillhörig-

heter i glasmontrar i hallen och placerade de professionella konstnärernas verk i tjänstemännens rum i stället.

– Min pappa var tjänsteman på Götaverken och jag har någon sorts hatkärlek till den där världen.

Nästa steg i Stefan Karlssons strävan att närma konsten till samhället var projektet "Lägenhet". Ett antal konstnärer fick göra vad de ville med några tomma lägenheter i Göteborgsförorten Gårdsten och Malmöförorten Rosen-gård.

Han har gjort "citygallerier" med konst direkt på gatan i Göteborg och Malmö, och inom kort startar ett i Stockholm.

TILLSAMMANS MED konstnären Jörgen Svensson har Stefan Karlsson startat utställningen "Nordisk samtidskonst i massmedia" som nu under september pågår i Sveriges Television, i Sveriges Radio och på annonsplats i Dagens Nyheter.

– Men jag är inte nöjd med de här utställningarna "Kommunhus", "Lägenhet" och "Massmedia". Om jag ska vara självkritisk så går de inte tillräckligt långt. I värsta fall blir konstnärerna bara illustratörer. Deras verk korresponderar med projektet. Nu vill jag verkligen arbeta ute i samhället.

– Tiden är förbi när konstnärerna bara står i sin ateljé och målar. Jag kan mycket väl tänka mig att konstnärer sitter som konsulter åt statliga och privata företag. I invandrar nämnden, till exempel, kunde gott sitta ett par konstnärer. Eller i bostadsbolagens styrelser. Konstnären har unika kunskaper. Vi kan få fram nya tankar, nya idéer.

ENZYM BAR, som han redan har haft utställningar med i Göteborg, Stockholm och Malmö tänker han utveckla. Han tänker de facto öppna ett litet företag, en bar som verkligen säljer pressad vetegräsjuice för tjugo kronor glaset.

Den här gången finns ingen ironi med i konceptet. Stefan Karlsson, som är vegetarian sedan femton år, tror verkligen på vetegräsjuicens stärkande och helande krafter.

Jag frågar honom vad som skiljer konstnären Stefan Karlssons enzymlar från en vanlig hälsokostaffär som säljer vetegräsjuice. När blir en företeeelse konst?

– När en konstnär gör något med konstnärliga ambitioner, då blir det konst, svarar han.

Och vem har rätt att utropa sig till konstnär då? Kan vem som helst göra det?

Han tänker länge innan han svarar:

– I princip, ja.